GEZONDHEIDSBEVORDERING VOOR IEDERÉÉN: JE STAAT ER NIET ALLEEN VOOR.

VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN

Een kwaliteitsvol gezondheidsbeleid opzetten waar iedereen beter van wordt, dat doe je niet alleen. Er zijn verschillende organisaties en personen die je daarbij kunnen helpen. Een overzicht.

1. LOGO'S

Logo staat voor 'Lokaal GezondheidsOverleg'. Er zijn vijftien Logo's in Vlaanderen en Brussel. In opdracht van de Vlaamse overheid werken de Logo's mee aan de realisatie van de **Vlaamse gezondheidsdoelstellingen** op lokaal niveau. Ze zetten zich dus in om de gezondheidskansen voor elke Vlaming te vergroten en om ziektes te voorkomen.

Concreet willen de Logo's:

- meer mensen in beweging brengen;
- meer mensen met een gezond gewicht;
- minder rokers, drug- en alcoholgebruikers;
- meer veerkrachtige mensen;
- minder ongevallen in de privésfeer;
- meer mensen die deelnemen aan de bevolkingsonderzoeken naar kanker en
- een kwaliteitsvol vaccinatiebeleid in Vlaanderen.

Voor het bereiken van elk van deze doelstellingen werken zij vanuit het principe van proportioneel universalisme. Ze werken dus naar iedereén, maar zetten hun middelen wel in volgens de nood. Steden en gemeenten die dat wensen, kunnen intekenen in het project **Gezonde Gemeente** dat hen en de partners van steden en gemeenten helpt om een meer integraal preventief gezondheidsbeleid te ontwikkelen.

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN 2019, IN SAMENWERKING MET EXPOO, KIND & GEZIN, SENSOA, VAD, GEZONDE MOND

Hoe kan het Logo helpen?

1. Kwaliteitsvolle informatie

Bij de Logo's vind je betrouwbare en lokale feiten, cijfers of wetenschappelijke informatie over het gezondheidsthema waar jij iets rond wil doen. Op basis daarvan kunnen ze je helpen bij het kiezen van een gezondheidsthema/probleem, bij het afbakenen van de doelgroep en bij het detecteren van de meest kwetsbare groepen.

2. Partners zoeken voor een concrete actie of concreet project

De Logo's weten goed welke lokale en regionale partners relevant zijn voor jouw preventieve gezondheidsthema. Je kan hen contacteren voor het vinden van een begeleider voor een workshop rond een gezondheidsthema, voor het vinden van een partner om een concrete actie te trekken of van lokale organisaties die kunnen helpen bij het bekendmaken van een gezondheidsaanbod bij kwetsbare groepen …

3. Bouwen aan een lokaal en regionaal netwerk

Logo's mobiliseren in hun regio zoveel mogelijk mensen om samen te werken aan een betere gezondheid en gezonde leefomgeving voor iederéén. Ze kennen ongetwijfeld nog partners om jouw netwerk mee uit te breiden en kunnen een overleg organiseren of daarbij helpen.

4. Geven antwoorden op vragen rond milieugerelateerde gezondheid

In elk Logo (behalve dat van Brussel) werkt een medisch milieukundige die je kan helpen met o.a. volgende vragen: Hoe vermijd je schimmelproblemen in een woning? Hoe voorkom je een tekenbeet? Is het een goed idee om te sporten langs een drukke baan? … En hoe houden we hierbij rekening met de context van mensen in een maatschappelijk kwetsbare situatie?

5. Advies, ondersteuning, coaching

Je kan Logo's ook contacteren voor de begeleiding van het proces om tot een gezondheidsbeleid te komen waarmee je iederéén bereikt. De intensiteit waarmee elk Logo kan inzetten op de begeleiding hiervan is afhankelijk van het Logo en gezondheidsthema.

6. Kant-en-klare gezondheidsprojecten/ materialen of maatwerk

Logo's hebben kant-en-klare materialen liggen om rond verschillende gezondheidsthema's te werken of communiceren. Veel van dit materiaal is kosteloos, digitaal of uitleenbaar. Hebben ze voor jouw thema geen materiaal liggen, dan zoeken ze graag mee naar een antwoord op jouw specifieke vraag.

PRAKTISCH
Om te weten welk Logo jij best contacteert, **klik hier**.

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN 2019, IN SAMENWERKING MET EXPOO, KIND & GEZIN, SENSOA, VAD, GEZONDE MOND

2. PREVENTIEWERKER CGG

In Vlaanderen en Brussel zijn er 11 Centra Geestelijke Gezondheid met preventiewerkers tabak, alcohol en drugs (TAD). Ook gamen en gokken behoren tot hun thema's. Het CGG-preventiewerk TAD staat in voor de regionale implementatie van het Vlaamse alcohol- en drugpreventiebeleid en van Vlaamse preventiemethodieken. Het CGG-preventiewerk informeert, vormt en coacht intermediairs en organisaties uit verschillende settings (onderwijs, gezondheid, welzijn, jeugdwerk, vrije tijd en cultuur, arbeid, lokale besturen, sport ...). Via de intermediairs worden de algemene bevolking en alle leeftijdsdoelgroepen bereikt. Het uitgangspunt is een 'beleidsmatige aanpak' met als doel structurele verankering van preventie binnen organisaties en settings. De CGG met preventiewerkers zijn door het sluiten van een preventieovereenkomst erkend als organisaties met terreinwerking.

Hoe kan het CGG helpen?

1. Coaching van een alcohol- en drugbeleid

Je kan een beroep doen op het CGG-preventiewerk voor het ondersteunen en coachen van een middelenpreventiebeleid op maat van een specifieke organisatie binnen een specifieke setting. Daarbij wordt een beleidsmatige multicomponentenaanpak gehanteerd (gericht op universele, selectieve en geïndiceerde preventie met als pijlers: regelgeving, educatie, begeleiding en structurele maatregelen). In deze beleidsmatige aanpak wordt op vraag en op maat gewerkt.

2. Vorming

Intermediairs kunnen bij het CGG een vorming volgen om hun kennis in een bepaald domein aan te scherpen. De werking biedt in elke provincie op regelmatige basis een open aanbod van vormingen voor verschillende doelgroepen. Daarnaast organiseren ze op aanvraag vormingen op maat, aangepast aan de noden en behoeften van jouw organisatie.

3. Consult en advies

Het CGG-preventiewerk fungeert als aanspreekpunt voor preventievragen en -noden rond alcohol en drugs van sectoren in de regio (o.a. onderwijs, eerstelijnsdiensten, welzijn ...). Er wordt voorzien in begeleiding, consult en advies voor actoren in het lokale beleid en voor de lokale preventieorganisaties.

4. Ondersteuning en coaching van de intergemeentelijke preventiewerkers

PRAKTISCH
Hier vind je een overzicht van het CGG-preventiewerk per provincie.
Via de doorverwijsgids vind je het CGG dat werkzaam is in jouw regio.
Ook raadpleeg je hier up-to-date informatie over elk CGG en zijn aanbod.

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN 2019, IN SAMENWERKING MET EXPOO, KIND & GEZIN, SENSOA, VAD, GEZONDE MOND

3. LOKALE/INTERGEMEENTELIJKE PREVENTIEWERKERS

De intergemeentelijke preventiewerkers zijn lokale terreinwerkers. Ze werken op vraag, en dat rond alle gezondheidsthema's. Ze kunnen ook rechtstreeks individuele contacten met de burgers opnemen op voorwaarde dat hun rol daarbij tijdelijk is en geen behandeling betreft. Anders dan de preventiewerkers van het CGG of het Logo worden zij niet vanuit Vlaanderen aangestuurd, maar vanuit de deelnemende gemeenten. Zij zullen wel nauw met het Logo, de preventiewerkers van de CGG's en de Vlaamse partnerorganisaties op de tweede lijn samenwerken. In verschillende regio's waren er al intergemeentelijke preventiewerkers aan de slag rond alcohol en drugs. Zoals het **besluit van 5 april 2019** beschrijft, zal hun opdracht verbreed worden. In andere regio's staat men aan de vooravond van dit verhaal.

Naast het Intergemeentelijk Preventiewerk, is er in sommige gemeentes ook een werking van Lokale Preventiewerkers actief. De werking vertrekt vanuit criminaliteitspreventie en wordt gekaderd binnen de Strategische Veiligheids- en PreventiePlannen (SVPP). Ook enkele grote steden (Antwerpen, Gent, Brugge ...) financieren een preventieambtenaar of -coördinator, om alle initiatieven met betrekking tot alcohol en drugs in hun stad te coördineren.

Hoe kunnen lokale/intergemeentelijke preventiewerkers helpen?

De invulling van de opdracht van de intergemeentelijke en lokale preventiewerkers is afhankelijk van lokale en regionale afspraken. Meestal maken volgende aspecten deel uit van hun opdracht:

1. Zij kunnen meewerken aan een lokaal gezondheidsbeleid.
2. Ze kunnen lokale acties rond preventieve gezondheidsthema's trekken.
3. Ze kunnen helpen bij het uitbreiden van jullie netwerk rond preventieve gezondheidszorg.
4. Ze kunnen ook vorming aanbieden naar verschillende settings zoals onderwijs, jeugdwerk, welzijn, opvoedingsondersteuning, gezondheid, justitie & politie, werk ...
5. Ze kunnen ook tijdelijke dienstverlening rechtstreeks naar burgers opnemen waarbij ze hen bijvoorbeeld informatie geven.

PRAKTISCH

Via de **doorverwijsgids** vind je of er in jouw regio al een intergemeentelijke preventiewerker rond alcohol en drugs actief is. Via het Logo of gemeentebestuur verneem je binnenkort of er ook een intergemeentelijke preventiewerker rond andere thema's actief is.

© VLAAMS INSTITUUT GEZOND LEVEN 2019, IN SAMENWERKING MET EXPOO, KIND & GEZIN, SENSOA, VAD, GEZONDE MOND

4. INTERSECTORAAL MEDEWERKER KIND & GEZIN

Om een zicht te krijgen op de rol van intersectoraal medewerkers en wat zij kunnen betekenen voor jullie traject rond preventieve gezondheidszorg, neem je best contact op met Kirsten De Saeger van **EXPOO** via **kirsten.desaeger@expoo.be** of 0498/33.76.01.

5. MEDEWERKER LOKAAL BESTUUR

Ambtenaar gezondheid/welzijn

Elke stad/gemeente heeft iemand die zich bezighoudt met het thema gezondheid en/of welzijn. Als Huis van het Kind hebben jullie een gelijkaardige doelstelling: de gezondheid van al de kinderen en hun ouders of andere verzorgers, ook de meest kwetsbaren, versterken.

Hoe kan de medeweker lokaal bestuur helpen?

Aarzel niet om ook met hen in gesprek te gaan over jullie plannen om gezondheid voor iederéén binnen je Huis van het Kind op de kaart te zetten. Of zij hier al dan niet ook een trekkende rol in kunnen opnemen, varieert sterk van ambtenaar tot ambtenaar. Sommigen hebben een expliciete opdracht om het Huis van het Kind hierbij te ondersteunen en zullen dus ook het proces om tot een gezondheidsbeleid te komen kunnen begeleiden.

PRAKTISCH
Neem contact op met de gezondheidsambtenaar van jouw gemeente voor meer informatie.

Medewerker van lokaal bestuur specifiek gezondheidsthema

Gemeenten kiezen er soms voor om extra in te zetten op één/enkele preventieve gezondheidsthema's waardoor zij daar een medewerker (deeltijds) voor vrijstellen.

Hoe kan de medewerker van lokaal bestuur specifiek gezondheidsthema jou helpen? Hij/zij kan helpen bij het creëren van draagvlak om rond het gezondheidsthema te werken en kan hier misschien ook een trekkende rol in opnemen.

PRAKTISCH
Neem contact op met de gezondheidsambtenaar van jouw gemeente voor meer informatie.